

Rosa Beata (Roosje) Schroeder van der Kolk is geboren op 20 mei 1897 in Deventer. Ze was een dochter van Jacobus Lodewijk Conradus Schroeder van der Kolk en Alwina Caecilia Beata ten Siethoff. Ze trouwde op 11 augustus 1916 in De Bilt met Herman Cornelis Hartevelt (1890-1944). Zij hadden zes kinderen, Bettie (1917), Jettie (1919), Daan (1922), Reina (1927), Roos (1930) en Jaap (1935).

Na zijn eindexamen gymnasium in 1909 ging Herman Nederlandse taal en letterkunde en kunstgeschiedenis studeren aan de Rijksuniversiteit van Leiden. In 1913 brak hij deze studie af en besloot indologie te gaan studeren, een 3-jarige studie die hij in 1916 met succes afrondde. Kort na het eindexamen trouwden Herman en Roosje. Een paar maanden later vertrokken ze naar Nederlands-Indië, waar zij op 30 december aankwamen. Hij werd daar Binnenlands Bestuursambtenaar. Tijdens zijn verlof in Nederland, van 1923 tot 1926, studeerde hij rechten. In 1936 werd hij Assistent-resident in Djember. Ruim een half jaar later vertrok hij naar Batavia waar hij twee jaar regeringsgemachtigde van algemene zaken bij de volksraad (woordvoerder van de Gouverneur-Generaal) was. Hierna was hij van 1939 tot 1941 resident van Pekalongan. Hij werd in 1941 gouverneur van Oost-Java en bleef dit tot de Japanse inval.

Toen hij assistent resident in Djember was, was Herman voorzitter van de afdeling Djember van de Nederlands-Indische Padvinders (NIPV). Door zijn inzet groeide Scouting in Djember. Roosje nam op 11 september 1936 de rol van Akela bij groep 2 in Djember over van Akela van Baal. Op 20 maart 1937 werd het padvindershuis op het padvindersterrein op de oostelijke oever van de Kali Bedadung geopend. Akela Hartevelt was de drijvende kracht achter de realisatie geweest. Hun dochter Betty was rond de opening vanuit Nederland op vakantie bij haar ouders en verrichtte de openingshandeling. In Nederland was ze ook actief bij Scouting. Herman en zijn vrouw woonden maar zeven maanden in Djember, want daarna werd Herman regeringsgemachtigde en vertrok naar Batavia. Hij werd als voorzitter opgevolgd door Theo Lange. Herman kon al niet meer aanwezig zijn bij de opening van het nieuwe padvindershuis en vlak na de opening nam ook Akela Hartevelt afscheid. Ze ging tijdelijk wonen in een vakantiehuisje in Poentjakpas en daar werd Roosje in juni 1937 weer Akela. Herman werkte en woonde toen al in Batavia en kwam alleen de weekenden langs. In 1941 was Herman lid van de Raad van de Vereniging van de NIPV. Naast Betty, waren ook Roos en haar oudere zus Reina padvindster. Het is onbekend of Jettie en Daan ook actief waren bij Scouting.

Na de overgave op de Japanners in maart 1942 werden alle bestuursambtenaren, onder wie de gouverneur van Oost-Java mr. Herman Cornelis Hartevelt, geïnterneerd. Hij kwam onder andere terecht in Fort Van den Bosch in Ngawi en de Soekamiskin-gevangenis bij Bandung. Op verdenking van betrokkenheid bij het verzet werd hij vastgezet op het hoofdkwartier van de Kempeitai en is daar verhoord en waarschijnlijk mishandeld. Gouverneur Hartevelt kwam na het verhoor terecht in de Werfstraat-gevangenis in Soerabaja. Hij is hier overleden op 29

juni 1944. Hij is bijgezet op het Nederlands ereveld Kembang Kuning te Surabaya. Hun zoon Daan werd krijgsgevangen gemaakt en geïnterneerd. Hij werd tewerkgesteld aan de Birmaspoorweg en overleed op 4 oktober 1943 in kamp Chungkai in Thailand.

Roosje zat met haar drie jongste kinderen, Reina, Roos en Jaap vanaf november 1942 tot maart 1944 in De Wijk, een afgesloten wijk in Malang. Hier was ze in februari 1942, toen Soerabaja vanwege de bombardementen te gevaarlijk werd, met haar jongste kinderen naartoe gegaan. In april 1944 werden ze overgebracht naar het Boemikamp in Soerakarta (Solo). Hier waren de omstandigheden betrekkelijk goed. Boemikamp was ondergebracht in een kazerne in Soerakarta. Het lag naast kamp Ziekenzorg dat was ondergebracht in het ziekenhuis Ziekenzorg, in het westen van Soerakarta. Beide kampen samen werden ook wel aangeduid als het kamp Solo. Het Boemikamp was eerst een opvangkamp voor vrouwen en kinderen zonder middelen van bestaan; vanaf november 1944 werd het Boemikamp één geheel met het kamp Ziekenzorg. In mei 1945 kwamen ze in het zeer slechte Halmaheira-kamp in Semarang. Dit kamp bestond uit ongeveer 100 huisjes aan de straat Halmaheira in het oosten van Semarang. Gelukkig duurde de oorlog toen niet lang meer. Op het eind werd het vanwege ondervoeding en ziekte kritiek. Ze kwamen er allemaal doorheen.

Omdat haar man was overleden had Roosje nog weinig reden in Indonesië te blijven. Bovendien was het er zeer gevaarlijk vanwege de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd. Zij kreeg de mogelijkheid om tijdelijk in huis te komen bij een bevriend echtpaar in Australië. Daar konden zij en de kinderen weer op krachten komen. In november 1945 vertrok het gezin voorgoed uit Indonesië. De reis naar Australië ging per vliegtuig. In juni 1946 keerde het gezin met het troepentransportschip Bloemfontein vanuit Melbourne terug naar Nederland.

Zij is overleden op 23 december 1984 in Den Haag, zij was toen 87 jaar oud.

Meer informatie

[Registratie Herman Cornelis Hartevelt & Rosa Beata Schroeder van der Kolk & Beata Henriëtte Hartevelt & Henriëtte Elisabeth Agatha Hartevelt & Daniël Jacobus Hartevelt & Reina Rosina Hartevelt & Rosina Hermina Cecilia Hartevelt & Jacobus Jan Abraham Hartevelt in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

Het Indisch Leidersblad juni 1937

[Herman Cornelis Hartevelt \(1890 - 1944\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Rosa Beata Schroeder van der Kolk \(1897 - 1984\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Beata Henriëtte Kamphuis \(Hartevelt\) \(overleden\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Daniël Jacobus Hartevelt \(1922 - 1943\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Herman Cornelis Hartevelt \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Daniël Jacobus Hartevelt \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[De Indische courant » 01 maa 1937 - Art. 286 | Delpher](#)

[Soerabaijasch handelsblad » 23 maa 1937 - Art. 205 | Delpher](#)

[Hartevelt-Schroeder van der Kolk - Ons Land](#)

[Malang De Wijk](#)

[Solo Boemikamp](#)

[Semarang Halmaheira](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.